

Aan Verenigde Vergadering

HERZIENING OVEREENKOMST BRIELSE MEER

Gevraagd besluit Verenigde Vergadering 25-09-2014

1. Kennis te nemen van de herziene 'Overeenkomst zoetwaterleverantie Brielse Meer/Bernisse 2014'
2. De herziene 'Overeenkomst zoetwaterleverantie Brielse Meer/Bernisse 2014' vast te stellen

Besluit Verenigde Vergadering 25-09-2014

Voorstel Commissie Waterveiligheid 09-09-2014

1. Kennis te nemen van de herziene 'Overeenkomst zoetwaterleverantie Brielse Meer/Bernisse 2014'
2. In te stemmen met de herziene 'Overeenkomst zoetwaterleverantie Brielse Meer/Bernisse 2014'

Advies Commissie Waterveiligheid 09-09-2014

Herziening overeenkomst Brielse Meer

1. Probleemstelling - context

Sinds 1988 wordt Delfland voor zijn reguliere zoetwaterbehoefte voor het grootste deel voorzien van water afkomstig uit het Brielse Meer. De aanvoer via de Brielse Meerleiding heeft de voorkeur boven de aanvoer vanuit Rijnland, vanwege de kwaliteit van het inlaatwater.

De overeenkomst uit 1988 voor de zoetwaterleverantie vanuit het Brielse Meer is verouderd en dient te worden herzien. De Gemeente Rotterdam is als partij vervangen door het Havenbedrijf Rotterdam en het waterschap De Brielse Dijkkring is opgegaan in Waterschap Hollandse Delta. Daarnaast wordt de Bernisse-commissie, ingesteld door het Algemeen bestuur van Waterschap Hollandse Delta bij verordening, inwerking getreden op 1 januari 1995, vervangen door een Bestuurlijk overleg.

In het bestuurlijk overleg van de Bernisse Commissie 19 mei 2014 is een voorstel voor de herziene overeenkomst besproken met het Waterschap Hollandse Delta (WSHD) en het Havenbedrijf Rotterdam (HbR).

2. Beoogd effect

Het beoogd effect is om de herziene "Overeenkomst Zoetwaterleverantie Brielse Meer/Bernisse 2014" (bijlage 1) vast te laten stellen door de VV, en zo de wateraanvoermogelijkheden uit het Brielse Meer voor de toekomst te borgen.

3. Kernboodschap

De aanvoer vanuit het Brielse Meer is belangrijk voor de zoetwatervoorziening van Delfland. De overeenkomst uit 1988 waarin dit geregeld wordt is verouderd. Daarom is de herziene 'Overeenkomst zoetwaterleverantie Brielse Meer/Bernisse 2014' opgesteld.

In hoofdzaak is de inhoud uit de oude overeenkomst hetzelfde gebleven. De huidige afspraken over de verdeling van water en de aanvoercapaciteit blijven behouden. Er zijn een aantal wijzigingen, onder meer zijn de rechten en plichten van de gemeente Rotterdam zijn overgedragen aan het Havenbedrijf Rotterdam.

De herziene overeenkomst heeft geen financiële consequenties. De afspraken zijn in lijn met de doelstellingen uit het WBP en de Visie op watervoorziening.

4. Historie - eerdere besluitvorming

- De Overeenkomst Bernisse dateert van november 1988.
- De gemeente Rotterdam heeft, in de brief van 28 mei 2008, (her)bevestigd dat bij de verzelfstandiging van het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam (GHR) per 1 januari 2004 alle rechten en verplichtingen van het GHR zijn overgegaan naar het Havenbedrijf Rotterdam N.V. Hollandse Delta en Delfland hebben dit stilzwijgend geaccepteerd.

5. Regelgeving en Beleid

Wettelijk kader

De voorliggende overeenkomst is een herziening van de 3-partijen overeenkomst uit 1988. Op elke overeenkomst zijn de bepalingen uit het Burgerlijk wetboek van toepassing. Vanwege de inhoud van de overeenkomst, te weten afspraken over zoetwatervoorziening, speelt ook de Waterschapswet en de Waterwet een rol bij de uitleg van de overeenkomst.

Waterbeheerplan

In het waterbeheerplan 2010 – 2015 wordt het doel gesteld om de verdeling van zoetwater goed te verankeren met bestuurlijk afspraken. Een herziening van de overeenkomst uit 1988 voor de zoetwaterleverantie vanuit het Brielse Meer draagt bij aan het behalen van dit doel.

Visie op watervoorziening

Delfland wil graag de huidige aanvoermogelijkheden van zoet water handhaven. Om duidelijkheid te bieden over de rol van Delfland op het gebied van watervoorziening is de Visie op Watervoorziening ontwikkeld. Deze is op 18 december 2008 in de VV vastgesteld, en gaat uit van het volgende: om de gewenste waterkwaliteit te kunnen halen is het kunnen inlaten van voldoende en kwalitatief goed water belangrijk. Vanuit die visie is het borgen van de zoetwaterlevering vanuit het Brielse Meer aan het beheergebied van Delfland van groot belang.

Programma Voldoende Water

De werkzaamheden dragen op de volgende manier bij aan de doelstelling van Delfland. Het draagt bij aan het programmadoel "goede zoetwatervoorziening" uit het programma Voldoende Water. Waterakkoorden maken weer onderdeel uit van het programmadoel "optimaal regulier beheer". Het actueel houden van waterakkoorden valt binnen het aspect beleid en instrumenten. In het programmaplan is opgenomen dat waterakkoorden actueel houden een continu proces is.

6. Financiën

De kosten die aan WSHD betaald moeten worden voor de aanvoer van water uit het Brielse Meer blijven met de herziene overeenkomst ongewijzigd (een vast jaarlijks bedrag van circa € 20.000). De financiële dekking vindt plaats binnen het programma Voldoende Water (100080/431056 Waterakkoorden). In de begroting is € 50.000 opgenomen onder het blok 100080, hieruit worden ook de kosten van het waterakkoord met Rijnland betaald.

7. Duurzaamheid

Met de herziene overeenkomst wordt een bijdrage geleverd aan het borgen van een duurzame en toekomstbestendige watervoorziening van Delfland.

8. Organisatorische en personele consequenties

N.v.t.

9. OR/GO

N.v.t.

10. Risico- en beheersmaatregelen

Juridische afweging - Overeenkomst of waterakkoord?

De bestaande overeenkomst is aangegaan in 1988. In 1989 is in de Wet op de Waterhuishouding het instrument waterakkoord geïntroduceerd. Sinds die tijd is door partijen overwogen of de overeenkomst kan of moet worden omgezet in een waterakkoord. In 2001 hebben De Brielse Dijkkring en Delfland een aanwijzing gekregen van de Provincie Zuid-

Holland om een waterakkoord te sluiten. Door een aantal omstandigheden is dit uitgesteld, want in die tijd is het waterschap De Brielse Dijkkring opgegaan in het waterschap Hollandse Delta en is het gemeentelijke Havenbedrijf Rotterdam verzelfstandigd tot het Havenbedrijf.

Met de komst van de Waterwet in 2009 bestaat het instrument waterakkoord nog steeds, maar er zijn nu wel minder regels ten aanzien van de totstandkoming van een waterakkoord. Daarnaast is duidelijk dat een waterakkoord slechts door waterbeheerders kan worden aangegaan.

Gebleken is dat Hollandse Delta de huidige 3-partijen overeenkomst wilde voortzetten, dus een waterakkoord tussen Delfland en Hollandse Delta behoorde niet tot de mogelijkheden. Ten einde de belangen van alle partijen te blijven borgen en de risico's te beheersen heeft Delfland een aantal bepalingen laten toevoegen.

De volgende overweging is toegevoegd:

Het Waterschap en Delfland in deze Overeenkomst de hun beheersgebied overstijgende aspecten van het beheer ten opzichte van elkaar wensen te regelen, mede gelet op artikel 3.7 Waterwet.

Toelichting: Deze overweging is nodig om duidelijk te maken vanuit welke context Delfland deelneemt aan de overeenkomst. Belangrijk hierbij is dat Delfland en Hollandse Delta in 2001 een aanwijzing hebben gekregen van de Provincie Zuid Holland om een waterakkoord te sluiten. Delfland en Hollandse Delta waren ten tijde van die aanwijzing gebonden aan de overeenkomst van 1988. Sinds enige tijd is er aanleiding om de overeenkomst te herzien, maar dit betekent niet dat de aanwijzing van de Provincie kan worden gepasseerd. Maar Delfland en Hollandse delta kunnen ook de afspraken uit de overeenkomst van 1988 niet passeren, dus daarom is het voorstel gedaan om de relatie tussen Delfland en Hollandse Delta in de herziene overeenkomst mede te beschouwen in het licht van artikel 3.7 Waterwet.

Het volgende artikel is toegevoegd:

Indien één of meer bepalingen van de onderhavige overeenkomst nietig of vernietigbaar blijkt te zijn, zal de onderhavige overeenkomst voor het overige van kracht blijven. Partijen zullen over de bepaling(en) welke nietig of vernietigbaar is/zijn overleg plegen. Partijen zijn in geen enkel geval gehouden tot het betalen van een schadevergoeding aan elkaar vanwege de nietigheid of vernietigbaarheid van een of meer bepalingen.

Toelichting: Dit artikel zorgt ervoor dat de zoetwaterleverantie aan Delfland door Hollandse Delta in stand blijft ook als vast komt te staan dat andere afspraken in strijd zijn met (nieuwe) wetgeving. Het gaat om een uitzonderlijke situatie, maar gezien het financiële belang van het Havenbedrijf is het aan te bevelen dit artikel op te nemen, zodat Delfland in deze situatie niet gehouden is schadevergoeding te betalen aan één of beide partijen.

Het volgende artikel is toegevoegd:

Deze overeenkomst laat onverlet de publiekrechtelijke taken en bevoegdheden van het Waterschap en Delfland.

Toelichting: Dit is een standaard-artikel in een overeenkomst die wordt aangegaan door een overheid. Het is niet zo zeer een afspraak tussen partijen, want een overheid kan in een overeenkomst geen afspraken maken in afwijking van de publiekrechtelijke taken en bevoegdheden. Deze zijn immers wettelijk vastgelegd en een afspraak in strijd met de wet is vernietigbaar (of zelfs nietig). Het is echter wel raadzaam om dit expliciet op te nemen, vanwege het feit dat een overheid moet handelen conform de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, o.a. het zorgvuldigheidsbeginsel. Door artikel 9.2 op te nemen geven partijen aan bekend te zijn en rekening te houden met die publiekrechtelijke taken en bevoegdheden.

11. Communicatie (in- en extern)

Na vaststelling door onze VV zal er in samenspraak met Waterschap Hollandse delta een communicatiemoment plaatsvinden.

12. Bekendmaking en vervolgprocedure

Het verdere verloop van de procedure is opgenomen in onderstaande tabel:

Fase	Planning
VV Vaststellen van de overeenkomst	25 september 2014
<i>Bekendmaking</i> Na vaststelling en ondertekening door de partijen wordt de overeenkomst gepubliceerd in het waterschapsblad.	

13. Bevoegd orgaan

De besluitvorming van de overeenkomst zal via D&H en de VV plaatsvinden.
Op grond van artikel 77 van de Waterschapswet stelt de VV de overeenkomst vast.

De overeenkomst ligt ook ter besluitvorming bij het Havenbedrijf Rotterdam en Waterschap Hollandse Delta.

14. Toelichting

Afspraken over de verdeling van water en de aanvoercapaciteit

In de Visie op watervoorziening is opgenomen dat we de huidige aanvoermogelijkheden willen behouden. Vanuit die visie is het borgen van de zoetwaterlevering vanuit het Brielse Meer aan het beheergebied van Delfland van groot belang. De maximale aanvoercapaciteit uit het Brielse Meer is 4 m³/s. De waterleverantie voor Delfland zoals in de huidige overeenkomst staat vermeld is 4/23^e van de totale hoeveelheid m³/s. Dit is altijd doorvertaald naar 4 m³/s op basis van een totale aanvoer (vanuit het Spui naar het Brielse Meer) van 23 m³/s. De gemiddelde aanvoer naar Delfland is veel lager. In de praktijk blijkt dat het Bernisse-Brielse Meer systeem een zeer robuuste aanvoervoorziening is, waardoor ook er ook in droge perioden voldoende water naar Delfland aangevoerd kan worden.

De huidige afspraken over de verdeling van water en de aanvoercapaciteit blijven behouden in de herziene overeenkomst. Om de wateraanvoermogelijkheden uit het Brielse Meer ook te borgen buiten de reguliere omstandigheden wordt afgesproken dat er nog afzonderlijke afspraken gemaakt zullen worden voor de situatie van (zeer) langdurig tekort in kwantiteit en/of kwaliteit van de watertoevoer. Dit gebeurt in aanvulling op de vastgestelde verdringingsreeks uit artikel 2.1 van het Waterbesluit. Bij de toekomstige verdeelsleutel wordt rekening gehouden met:

- Eisen gebruikers (kwaliteit en kwantiteit)
- Landelijke verdringingsreeks (hoge prioriteit veenkaden Delfland)
- Verdeelsleutel baseren op praktijk verbruik

Commissie Bernisse

Het Brielse Meer voorziet in het grootste deel van de watervoorziening van Delfland. Er is in de huidige situatie een commissie van bijstand, de zgn "commissie Bernisse", inzake het beheer en onderhoud van de Bernisse, het Brielse meer en het voedingskanaal Brielse Meer voor de watertoevoer vanuit het Brielse Meer. Met de nieuwe overeenkomst wordt een bestuurlijk overleg van de drie partijen geïntroduceerd. Dit bestuurlijk overleg ziet toe op het te voeren beleid, waaronder ook externe ontwikkelingen die van invloed zijn op de toekomstbestendigheid van het Brielse Meer. Hieronder valt een ambtelijk overleg.

Financiën

Op dit moment zijn de te betalen kosten aan WSHD voor de zoetwaterleverantie uit het Brielse Meer voordelig in vergelijking met bijvoorbeeld de financiële afspraken in het waterakkoord met Rijnland. In het waterakkoord met Rijnland zijn de kosten voor de

waterleverantie in vergelijking met de overeenkomst Bernisse circa 9 keer hoger. Delfland wil de kosten voor de zoetwaterleverantie zo laag mogelijk houden. De herziene overeenkomst heeft geen financiële consequenties. De jaarlijkse vaste kosten die aan WSHD betaald moeten worden blijven ongewijzigd.

15. Bijlagen

1. Overeenkomst Zoetwaterleverantie Brielse Meer/Bernisse 2014

Kenmerk VV : 1142088

Vergaderdatum: 25 september 2014

Beleidsveld : waterhuishouding

Agendapunt : H.09

De Verenigde Vergadering van Delfland,

op voordracht van dijkgraaf en hoogheemraden van 19 augustus 2014, kenmerk 36964;

gelezen het positieve/negatieve (bij ondertekening doorstrepen wat niet van toepassing is) advies van de commissie Waterveiligheid;

overwegende dat:

- In het waterbeheerplan 2010 – 2015 het doel wordt gesteld om de verdeling van zoetwater goed te verankeren middels bestuurlijke afspraken;
- In de kadernota het doel om deze instrumenten op orde te houden en te benutten wordt onderschreven;
- Met het waterakkoord tevens wordt voldaan aan de in de Visie op watervoorziening geformuleerde doelstelling voor het behoud van de huidige aanvoermogelijkheden van zoetwater;

Gelet op:

- artikel 77 van de Waterschapswet;

Besluit:

- de herziene 'Overeenkomst zoetwaterleverantie Brielse Meer/Bernisse 2014' vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 25 september 2014

De Verenigde Vergadering voornoemd,

de Secretaris,

de Voorzitter,

mr. drs. P.I.M. van den Wijngaart

mr. M.A.P. van Haersma Buma